

Bygningskultur Foreningen i Lyngby-Taarbæk

Årsrapport 2025

Januar 2026

I 2025 blev restaureringen af rådhuset afsluttet. Det er igen muligt at besøge terrassen på toppen af rådhuset, hvor man har et godt overblik over mange af Lyngbys byggesager: Pladsen foran rådhuset, letbanen, Klampenborgvej, Hotellet i Lyngby Storcenter og Firskovvej.

Kære medlem af Bygningskultur Foreningen

Der var igen i 2025 stor aktivitet i byudviklingen af kommunen. Bestyrelsen har igennem året kommenteret på sager både om de store linjer i kommuneplanen og lokalplaner for større nybyggeri, om valg af materialer og bevaring af grønne områder. Vi har også introduceret et nyt begreb – temalokalplan – som tillæg til lokalplaner, hvor boliger defineres i forhold til vej, belagte arealer, hegn og grønne områder. Vi har et stort ønske om, at kommunalbestyrelsen udarbejder en sådan dækkende hele kommunen i næste valgperiode. Dernæst har og har vi haft fokus på, at kommunen anvender Arkitekturrådet for at optimere kvaliteten af nybyggeri i kommunen. 2025 var også et travlt år i forhold til antallet af arrangementer, og det var dejligt at se den store opbakning til dem. På de næste sider kan du læse mere om alt dette.

Medlemshvervning

Bestyrelsen arbejder løbende på at få flere medlemmer. Du kan hjælpe ved at sende foreningens medlemsfolder til din grundejerforening, til naboer, familie, venner og bekendte. Du er også velkommen til at dele et link i lokale facebookgrupper og gøre opmærksom på

Bygningskultur Foreningen, vores arbejde og arrangementer. Du finder medlemsfolderen under 'Publikationer' på hjemmesiden: [Medlemsfolder BKF.pdf](#) og vedhæftet i denne mail.

Møde med Byplanudvalget

Den 14. maj mødtes bestyrelsen med Byplanudvalget på Rådhuset. Formålet med det årlige møde er at drøfte diverse emner inden for foreningens interesseområder med udvalget. Vi drøftede blandt andet Arkitekturrådet, som fastholdes til udgangen af 2026, hvor den nye kommunalbestyrelse skal beslutte, om rådet skal videreføres. Bestyrelsen vil arbejde for, at rådet bliver permanent. Bevarelse af kommunens kulturmiljøer herunder Sorgenfri Torv. Byplanudvalget er enig i at fastholde kommunens kulturmiljøer, men der er mange forhindringer.

Opsætning af solceller og varmepumper på bevaringsværdige bygninger kan være skæmmende. Kommunen er noget nølende, men ser helst ikke for mange ændringer på bevaringsværdige bygninger. Det kræver nøje overvejelse af både bevaringsstatus, visuelle og historiske værdier samt fremtidige konsekvenser for bygningsmiljøet at give tilladelse til at opsætte solceller. Det er vigtigt at finde en balance mellem bæredygtighed og bevaring af områdets karakteristiske arkitektur og kulturhistorie.

Derudover drøftede vi status på placering af friplejehjem, som er under vurdering mange steder. For øjeblikket vurderes den bygningstekniske status på foreslåede placeringer, idet kommunen er opmærksom på at bygge bæredygtigt, det vil sige ombygninger i stedet for nedrivninger, hvis det er muligt. Byplanudvalget orienterede om, at man drøftede placering af skaterbane, da det er en udfordring at finde rum til faciliteter for unge, bestyrelsen nævnte arealet bag rådhuset som en mulighed. Endelig drøftede vi også udvidelsen af Exmoor stalden i Frederiksdal. Kommunalbestyrelsen har efterfølgende sat sagen i bero efter høringen, da Plan-og Landdistriktsstyrelsen har nedlagt veto med henvisning til bevaring af Fingerplanens grønne kiler.

Sankt Knud Lavard Kirke er indstillet til fredning

Seneste nyt i forhold til Bygningskultur Foreningens arbejde med at få Sankt Knud Lavard Kirke fredet er, at Det Særlige Bygningssyn den 30. oktober besluttede at indstille kirken til fredning i Slots- og Kulturstyrelsen, som træffer den endelige beslutning om fredning. Det Særlige Bygningssyn mener, at kirken har de arkitektoniske og kulturhistoriske værdier med sakristi, kampanile og forplads, der kræves for at blive fredet. Omfanget af fredningen er kirkebygningen med kampanile og forplads på hjørnet af Toftebæksvej og Lyngbygårdsvej sammen med den interne forbindelsesvej.

By og Lands generalforsamling

Den ene af Bygningskultur Foreningens to formænd, Birte deltog i landsforeningens generalforsamling i Næstved den 15. november. Inden generalforsamlingen var der mulighed for at få en rundvisning i Næstved By med de mange fredede huse. På generalforsamlingen var der igen i år forslag om vedtægtsændringer fra landsforeningens bestyrelse og ændringsforslag til disse forslag. Bestyrelsen ønsker at give mulighed for at samle et geografisk områdes personlige medlemmer af By og Land i et slags lokalt fællesskab kaldet afdeling. Oprindeligt er By og Land en paraplyorganisation, som samler mange lokale autonome foreninger med egne medlemmer. Organiseringen af foreningerne og afdelingerne i forhold til By og Land og stemmefordelingen ved generalforsamlingen er forskellig, og det giver en del debat. Ikke mindst muligheden for at danne en afdeling i et område, hvor der allerede findes en forening, som er medlem af By og Land.

Arbejdsseminar i bestyrelsen

Bestyrelsen hev en lørdag ud af kalenderen den 22. november for at drøfte grundlaget og rammerne for bestyrelsens arbejde for at sikre, at vores arbejde stadig har fokus på de vigtigste områder af bygningskulturen i Lyngby-Taarbæk Kommune.

Det nationale register for Fredede og Bevaringsværdige Bygninger (FBB) nedlægges

Bestyrelsen er opmærksom på, at Slots- og Kulturstyrelsen nedlægger det nationale register for Fredede og Bevaringsværdige Bygninger (FBB) medio 2026. FBB vil blive erstattet af et nyt statsligt system, men det vil kun understøtte fredede bygninger. I forbindelse med lukningen af FBB vil Slots- og Kulturstyrelsen overdrage SAVE-data for de bevaringsværdige bygninger til kommunerne. Kommunernes Landsforening har på den baggrund sat gang i et projekt om en fælles kommunal løsning til registrering og vedligeholdelse af data om de bevaringsværdige bygninger, der skal sikre adgang til og opdatering af data om bevaringsværdige bygninger på en måde, der understøtter kommunernes arbejde med planlægning, sagsbehandling og formidling.

Høringsvar og indsigelser

Bemærkninger til rammelokalplan 301 for Firskovvejområdet

Kommunalbestyrelsen vedtog i 2019-20 en helhedsplan for Firskovvejområdet med boliger, erhverv, større butikker samt kommunens genbrugs- og driftsplads. Byplanudvalget behandlede den 15. januar 2025 et forslag til kommuneplanrammer med en bebyggelsesprocent på 180, hvilket bestyrelsen bemærkede var bekymrende, da den høje tæthed kan føre til dårlige byggerier, som vi har set andre steder i kommunen. Derudover efterlyste vi: i) Grønne og urbane rum samt stier, der skaber sammenhæng med naturen og Ermelundskilen ii) Klarhed om funktioner i de høje stueetager og en realistisk plan for parkering i konstruktion, som er dyrt og teknisk udfordrende iii) Undersøgelser af funderingsforhold, da området er gammel mose med høj vandstand og iv) Bevarelse af Stenrødsgårds arealer for at sikre fritidsmuligheder som ridning. Vi anbefalede at udsætte sagen, indtil der forelå principper for grønne områder og stier, og at genbrugspladsen opgraderes eller flyttes, hvis pladsen ikke er tilstrækkelig. Hele indsigelsen kan læses på hjemmesiden. Kommunen arbejder på den endelige rammeplan.

Kommentarer til opsætning af solcelleanlæg på bevaringsværdige bygninger

Bestyrelsen sendte kommentarer til Byplanudvalgets behandling af en sag om eventuel godkendelse af opsætning af solcelleanlæg på bevaringsværdige huse i delområde 2 i Hjortekær. En sådan godkendelse kræver en rammeændring i kommuneplanen, hvilket udvalget således også skulle tage stilling til. Derfor tog bestyrelsen emnet op ved mødet med

Byplanudvalget, som nævnt på side 2. For nuværende arbejder kommunen på en lokalplan, der omhandler opsætning af energivenlige tiltag på fredede og bevaringsværdige bygninger.

Indsigelse til forslag til lokalplan 298, området syd for Lyngby Station

I maj sendte Bygningskultur Foreningen kommentarer til forslag til lokalplan 298, området syd for Lyngby Station. Der er planer om at udbygge den nordligste del af området ret kraftigt til administrative formål. Parkeringen vil blive flyttet og tænkes placeret i kældre og i et nybygget p-hus. Bestyrelsen har skrevet en række forslag til formuleringer i lokalplanen og råd til arkitekterne i forhold til bebyggelsesgrad, at al teknik skal rummes indenfor en ny etages ydre skal og at fastholde ensartetheden i byggemåde, materialer og udseende, så symmetri og fasthed bevares set fra rådhuset og omfartsvejen. I forhold til ændringer i parkeringen vil de medføre den gene, at der etableres parkeringspladser på bagsiden af den buede bygning, hvor der i dag er grønne områder til glæde for beboerne på Hollændervej og Chr. X Allé. Bestyrelsen foreslår i stedet at flytte parkeringen til et tomt område syd for bygningen, hvor der fx kan skabes en legeplads oven på parkeringshuset. Hele indsigelsen kan læses på hjemmesiden. Forslaget blev vedtaget i Byplanudvalget den 3. september og dagen efter i kommunalbestyrelsen. Vores bemærkninger blev kun fulgt i mindre grad.

Bemærkninger om træpolitik, Rådhusstorvet og placering af skaterpark

Bestyrelsen sendte bemærkninger til tre af Byplanudvalgets punkter på deres møde den 20. august. Det drejer sig om kommunens træpolitik – hvor vi støtter, at den sendes i offentlig høring inden endelig vedtagelse, hvilket den er kommet, Rådhusstorvet – hvor Byplanudvalget opfordres til at udskrive en konkurrence om udformningen af torvet og endelig placering af en skaterpark – hvor vi anbefaler alternative placeringer end i Idrætsbyen af hensyn til træerne og naboerne til hjørnet af Sorgenfrigårdsvej og Lundtoftevej.

Bemærkninger til udkast til kommuneplan 2025

Generelt er det positivt, at kommunens arbejde med planstrategien 'Byudvikling i balance' er foregået som en inkluderende proces med Bæredygtighedsudvalget og Arkitekturrådet. Bestyrelsen opfordrede til, at denne fremgangsmåde fortsætter – gerne med fokus på kulturmiljøer og grønne områder. Derudover anbefalede vi, at der:

- udarbejdes en oversigt over kulturmiljøer, og Arkitekturrådet gøres permanent.
- sættes større fokus på bæredygtighed: renovering frem for nedrivning for at bevare ressourcer og kulturarv.

- ses på pendlerparkering som en vigtig del af mobilitetsplanen.
- bevaring af grønne områder og træer indarbejdes i kommende lokalplaner.

Bygningskultur Foreningen ser positivt på kommunens visionære arbejde, men understreger behovet for helhedsorienteret planlægning og respekt for kulturarv og natur. Hele vores hørings svar kan læses på hjemmesiden. Kommuneplanen blev vedtaget af kommunalbestyrelsen den 11. december. Samtlige vores bemærkninger blev gennemgået af forvaltningen, nogle skønnedes ikke at medføre ændringer i kommuneplanen, men forvaltningen har noteret forslaget om at fortsætte § 17, stk. 4 arbejdsformen, hvor borgere deltager i udvalg fx om udpegning af kulturmiljøer.

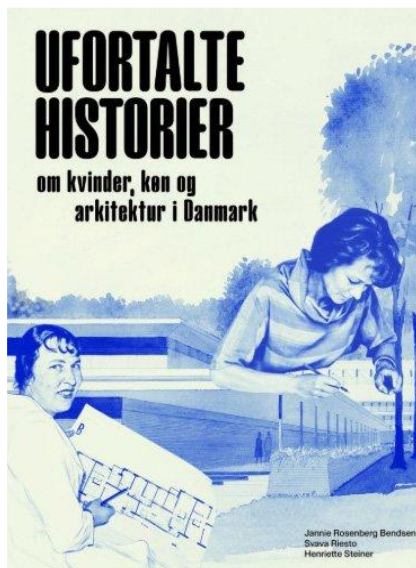
Bemærkninger til bevaring i villaområder, hotellet ved Lyngby Storcenter og Lyngby Hovedgade 66a

Bestyrelsen har sendt bemærkninger til tre af Byplanudvalgets punkter på deres møde den 26. november. Det første drejer sig om bevaring i villaområder, hvor udvalget drøftede, hvordan man undgår nedrivninger af brugbart byggeri i stedet for at opføre nyt og får en vurdering af villaernes forhold til vej og belagte arealers omfang. Bestyrelsen bifalder denne drøftelse, da ældre byggeri som oftest er af en højere håndværksmæssig kvalitet end nye typehuse. Vi foreslog kommunen at udarbejde en 'temalokalplan' for hele kommunen med det formål at definere det enkelte hus i forhold til vej, omfang af belagte arealer, hegning mod vej og grønne områder/friarealer. Temalokalplanen kan også indeholde 'fredning' af gamle træer og retningslinjer for at fælde træer.

Det andet punkt omhandler forslaget om at udbygge Hotel Eremitage i Lyngby Storcenter. Grundet jordforholdene kan hotellet ikke ændres så voldsomt som foreslået. Bygningskultur Foreningen anbefaler, at Arkitekturrådet får forelagt det reviderede projekt især i forhold til den afvigende farve på de nye glaspartier. Det nedskalerede projekt betyder også, at det ikke bliver nødvendigt at fælde træer i Kanalparken, som bygherren havde søgt om i 2024.

I forhold til det tredje punkt om Lyngby Hovedgade 66a støtter vi kommunens forslag om at erstatte den nuværende bygning med et harmonisk nybyggeri, der passer til den eksisterende husrække. Vi har også bemærket det positive i, at Arkitekturrådet vurderer tilpasningsopgaven.

Medlemsarrangementer

Ufortalte historier om kvindelige arkitekter

Den 26. februar 2025 holdt vi årets første arrangement om 'Ufortalte historier om kvinder som byggede velfærdssamfundets arkitektur i Lyngby-Taarbæk.' Lindegaarden dannede rammerne for oplægget ved professor og arkitekturhistoriker Henriette Steiner, som er forfatter til bogen sammen med to andre forskere, Jannie Rosenberg Bendsen og Svava Riesto. Henriette fortalte blandt andet om Ragna Grubb, den første kvindelige arkitekt med egen tegnestue, som tegnede Kvindernes Bygning i København. Særligt fokus fik arkitekten Rut Speyer og hendes arbejde som arkitekt og beboer i Lyngby-Taarbæk Kommune gennem årtier. I tiden fra 1930 til 1980 undergik Lyngby-Taarbæk Kommune store forandringer fra at være et mindre industrisamfund til at blive en egentlig forstadskommune. Det førte til et sandt byggeboom fra 1950'erne og frem, hvor store områder med enfamiliehuse, lejligheder og velfærdsinstitutioner med alt fra børnehaver, skoler, biblioteker, plejehjem og indkøbscentre blev bygget. I oplægget hørte vi om de kvindelige arkitekters bidrag til denne udvikling med et særligt blik for det levede hverdagsliv.

Lyngby-Taarbæk Kommunes første bibliotek lå i Gammel Rustenborg på Rustenborgvej 1.

Generalforsamling

Bygningskultur Foreningen holdt generalforsamling den 19. marts i Kulturstedet Lindegaarden i Bondebyen. Inden selve generalforsamlingen holdt Bygningskultur Foreningens bestyrelsesmedlem, arkitekt MAA, Jørgen Kreiner-Møller et interessant oplæg om, hvordan arkitekturen har været med til at understøtte folkebibliotekernes udvikling fra materiale-samling til at skabe relationer mellem mennesker, lokalsamfund og kulturtilbud. Lyngby-Taarbæk Kommunes første bibliotek lå i Gammel Rustenborg. Lyngbys politikere og forvaltning var meget progressive og oprettede Danmarks første musikbibliotek i 1963 i Gramlille, bygningen foran Stadsbiblioteket. I 1968 åbnede Stadsbiblioteket med udlån af både bøger og kunst samt foredragssal og caféområde. I 2004 fik Stadsbiblioteket en større tilbygning med bedre adgangsforhold og mere plads til udlån især til børn. Tilbygningen ændrede ved det oprindelige udtryk i en sådan grad, at Slots- og Kulturstyrelsen ikke kunne imødekomme ønsket om at frede Stadsbiblioteket. Man kan læse mere om Stadsbiblioteket i Jørgen Kreiner-Møllers bog 'Bibliotekernes huse – fra Nyborg til Tingbjerg', som udkom i november.

Rundvisning på Lyngby Rådhus

Den 21. maj var der rundvisning på det nyrestaurerede rådhus. Stadsarkivar Mette Henriksen fortalte historier fra indvielsen i 1941 og frem til i dag. Bygningen er tegnet af arkitekterne Hans Erling Langkilde og Ib Martin Jensen og var en del af fortællingen om kommunen som moderne bykommune. Det var Bygningskultur Foreningen, som tog initiativ til en frednings-sag for Lyngby Rådhus, og trods politisk modstand blev bygningen fredet og restaureret. Ved restaureringen er der skabt en balance mellem at bevare den oprindelige arkitektur og samtidig skabe plads til en nutidig administrationsbygning. Mange af de smukke oprindelige materialer er bevaret som det yvendige grønlandske marmor, et restparti som daværende statsminister Thorvald Stauning gerne ville have afsat, og marmorgulve med tydelige spor af fossiler af blæksprutter og konkylie. Mette Henriksen fortalte også om kunsten på rådhuset blandt andet freskerne på hver repos, som fungerede som vejviser for, hvilke afdelinger der var på hver etage. Du kan se en hel række fotos fra rundvisningen på hjemmesiden: www.bygningskultur-lt.dk.

Taarbæk-vandring

MAA arkitekt og taarbækker, Jens Clemmensen tog os på en vandring gennem Taarbæk den 6. september. Turen gik igennem det sydlige og centrale Taarbæk, hvor Jens blandt andet fortalte om historien og arkitekturen om de nye boliger på Dyrlægsgården, Bindesbølls hus, Barakken, Skolen, Taarbæk Have – det tidligere Taarbæk Hotel – og Cottageparken, hvor der har ligget en koncert- og dansehal (se billede), som blev revet ned i 1923.

En formiddag for Sorgenfri Torv

Sammen med Vores Sorgenfri arrangerede Bygningskultur Foreningen den 20. september en formiddag for Sorgenfri Torv med fokus på torvets rolle for at styrke det lokale fællesskab og lokal identitet. Arrangementet begyndte i Greens Bogcafé med musik, kaffe, croissanter og indblik i livet på torvet, oplæg om bæredygtighed og byliv, arkitektur og kulturarv og bevarelse versus nybyggeri. Der var også mulighed for enten at få en rundvisning og høre om, arkitekturens betydning for oplevelsen af de to torve eller deltage i KFUM-spejdernes

orienteringsløb med quiz om torvet. Arrangementet var støttet af By og Land Danmarks pulje Samlingskraft, der har til formål at skabe folkeoplysende aktiviteter om bygnings- og landskabskultur.

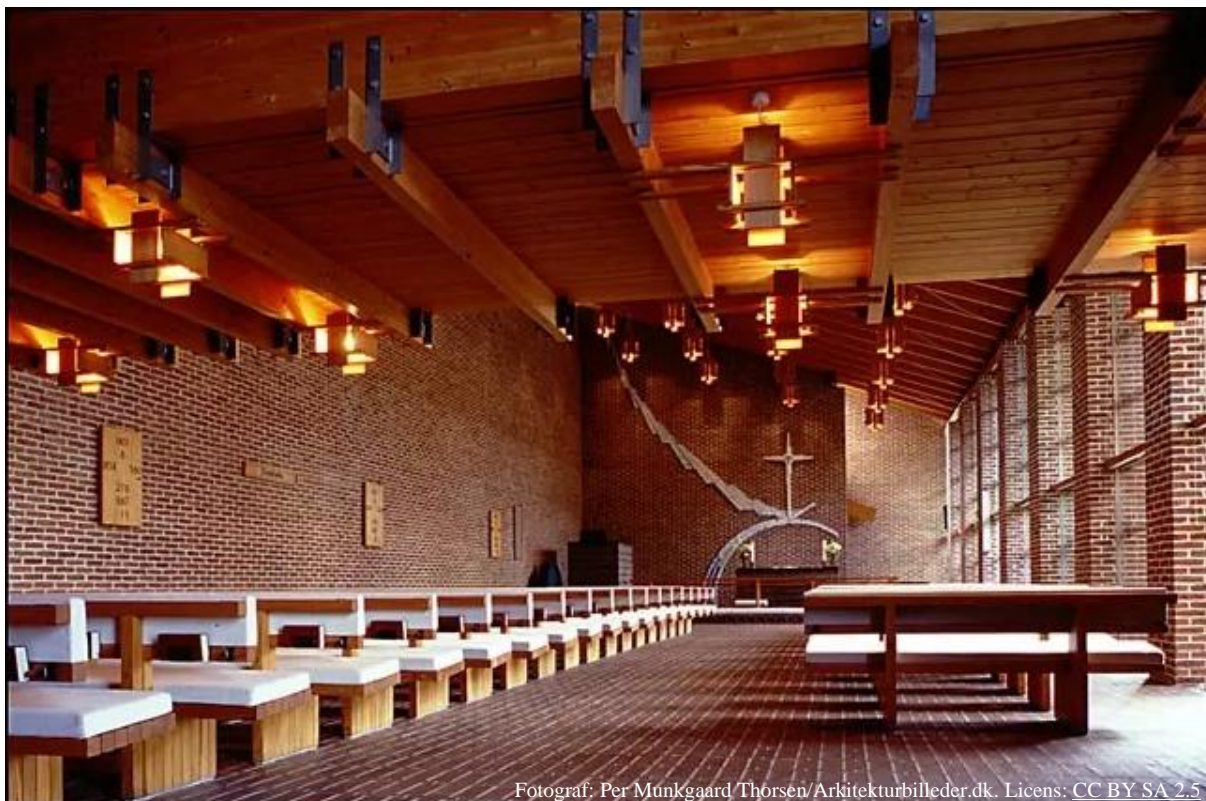

Valgmøde i Virumhallen

I forbindelse med kommunalvalget blev der afholdt valgmøde den 29. oktober. Alle opstillede partier deltog i panelet, og redaktør for Det Grønne Område, Jesper Bjørn Larsen, var ordstyrer. Mødet blev arrangeret af BiS (Borgergrupper i Samarbejde), som foruden Bygningskultur Foreningen består af en række grundejerforeninger fra det meste af kommunen, Lundtofte Borgerforening, Borgerforeningen Vores Sorgenfri, Danmarks Naturfredningsforening og Boligselskabernes Samarbejdsudvalg. Der var næsten fuldt hus ved valgmødet, og det vidner om et stort engagement i kommunen for at debattere temaer om:

- borgerinddragelse i byplanlægning/-udvikling
- bæredygtighed i forhold til vores natur, byggeri (genbrug fremfor nedrivning) og boligpolitik
- transport, trafik og parkering.

På vores hjemmeside kan man læse det oplæg, som politikerne fik tilsendt forud for mødet, hvor de tre temaer er uddybet.

Fotograf: Per Munkgaard Thorsen/Arkitekturbilleder.dk. Licens: CC BY SA 2.5

Oplæg om arkitekterne Ib og Jørgen Rasmussen

Årets sidste arrangement blev afholdt den 20. november, hvor arkitekt og professor Christoffer Harlang i anledning af arkitekt Jørgen Rasmussens nylige død fortalte om Jørgen Rasmussen og hans tvillingebror, arkitekt Ib Rasmussen, og deres virke. Arkitekterne Ib og Jørgen Rasmussen studerede på Kunstakademiet i København i 1950'erne. Inspirationen fra Japan var tydelig i deres arkitektur med meget træ, store tage og store tagudhæng. De deltog i de dengang åbne arkitektkonkurrencer og vandt mange af dem. De fik således mulighed for at bygge både enfamiliehuse og institutioner som skoler, rådhus m.m. herunder Birkerød rådhus og bibliotek, Akademisk Boldklub i Bagsværd og Buddinge Kirke (se foto). Jørgen Rasmussen boede i det fredede 'Spurveskjul' ved Frederiksdal i sine sidste godt 30 år. Huset blev i sin tid bygget til den danske maler Nicolai Abildgaard.

Alle vores høringsvar og indsigelser kan ses på hjemmesiden under 'Sager'. På forsiden kan du følge med i de sager, vi arbejder med løbende, og det er også her, du kan finde information om kommende arrangementer.

Med venlig hilsen
Bestyrelsen

Mail: bygningkultur.ltk@gmail.com
Hjemmeside: www.bygningkultur-lt.dk